

۲۰۱۹/۰۵/۲۱

علی آرش

فساد، مانع اساسی رسیدن به صلح است

سازمان ملل متحد، سومین گزارشش را در مورد مبارزه علیه فساد در افغانستان نشر کرد. در این گزارش آمده که با وجود بسیاری از اصلاحات در عرصه های حقوقی و پالیسی، فساد هنوز هم منحنیت مانع اساسی بر سر راه رسیدن به صلح و رفاه دایمی در افغانستان است.

این گزارش با عنوان «مبارزه افغانستان در برابر فساد: کار اساسی برای صلح و رفاه» به روز دوشنبه، سی ام ثور معرفی شد. در این گزارش گفته شده که تلاش های جاری دولت در خصوص مبارزه با فساد، روی زندگی شمار زیادی از افغان ها بی تاثیر بوده است.

در این گزارش با آنکه از تلاش های دولت افغانستان در امر مبارزه با فساد ستایش شده، اما گفته شده که برای تداوم پیشرفت هایی که در تطبیق استراتژی مبارزه با فساد در افغانستان صورت گرفته، به تمرکز و تلاش های دوامدار ضرورت است.

پیشنهاد عمده گزارش این است که «افغانستان باید یک استراتژی درازمدت مبتنی به دستاوردهای به دست آمده از روش اصلاحات را تهیه و از اراده ملی منحنیت اهرمی برای مبارزه با فساد استفاده کند.»

این گزارش توضیح میدهد که «فساد چگونه تمام عرصه های زندگی در افغانستان را به صورت مداوم متاثر میسازد، چگونه اعتماد مردم به نهاد های دولتی را کاهش داده و چگونه مانع تلاش ها برای تامین صلح و رفاه پایدار در کشور می‌گردد.»

تدا میچی یاماموتو، نماینده خاص ملل متحد برای افغانستان، گفته است: «فساد حاکمیت قانون را ضعیف و زمینه را برای جنایات بیشتر مساعد می سازد که این امر منتج به ایجاد حلقه خبیثه گردیده که فرهنگ معافیت از مجازات را تقویت میکند. از همه مهمتر اینکه فساد حتا چشم انداز صلح را در معرض خطر قرار میدهد، در حالی که راه حل مبتنی به مذاکرات برای آینده افغانستان باید بر اساس صداقت و عدالت باشد.»

نماینده خاص ملل متحد که ریاست یوناما را نیز به عهده دارد، در ادامه تصریح کرده است: «مبارزه در برابر فساد در افغانستان هنوز هم نیاز اساسی محسوب می‌گردد، ملل متحد از پیشرفت های افغانستان در این خصوص استقبال مینماید، اما تمام نهاد های افغان در کنار همه اقشار جامعه باید به تلاش های خویش در راستای افزایش اصول تعهد، حسابدهی و شفافیت ادامه دهند و ما نهاد های مربوط را به اصلاحات بیشتر تشویق می نمایم.

انتخابات آینده آزمونی برای تطبیق تجربه های حاصله می‌باشد.»

در این گزارش سه بخش اساسی دولت در امر مبارزه با فساد به بررسی گرفته شده است: دستگاه عدلی و قضایی، بخش اجرایی و قوه مقنن افغانستان.

این گزارش در مورد دستگاه عدلی و قضایی گفته است که «اصلاحات در سکتور عدلی و قضایی نیز مستلزم تلاش های مستمر است. استقلال، شفافیت و تدابیر حسابدهی در محاکم و سارنوالی هنوز ایجاب تجدید نظر و تقویت بیشتر را میکند. منجمله به قواعد واضح برای تبدیلی، ترفیع و ارزیابی سوابق ضرورت احساس می شود.» در ادامه در این مورد چنین آمده است: «اصلاحات در سکتورهای عدلی و تنفیذ قانون کماکان بطی تر از آنچه که پیش بینی شده بود، به پیش می رود. اقدامات در مورد استخدام، پاسخگویی و بررسی مقامات محاکم، سارنوالی ها، وزارت عدلیه و پولیس تا هنوز نیازمند بهبود و تقویت است.»

در بخش اجرایی از تلاش های حکومت در جهت شفاف سازی روش تدارکات، بخش استخدام کارکنان خدمات ملکی و همچنان ثبت دارایی مقام های دولتی ستایش شده است. در این گزارش همچنان آمده است که «افغانستان در زمینه ایجاد یک سیستم مدیریت مالی دولتی پیشرفت قابل توجه داشته است، ولی با آن هم مشکلات در زمینه برنامه ریزی بودجه، جمعآوری عواید و محاسبه مصارف همچنان باعث بروز نگرانی ها در مورد عدم شفافیت و وجود فرصت ها برای فساد می باشد.»

در این گزارش گفته شده که اصلاحات در اداره مالی عامه برای تقویت مجدد سیستم هایی که شفافیت و حسابدهی را افزایش میدهد، حیاتی است.

تهیه کنندگان این گزارش به حکومت پیشنهاد کرده اند که با توجه به درس های آموخته شده از استراتژی کنونی مبارزه با فساد اداری، یک استراتژی دراز مدت را ایجاد کند.

در این گزارش از ثبت دارایی اعضای شورای ملی به نیکویی یاد شده و در ادامه در بخش قوه مقنن چنین ابراز نظر شده است: «ولسی جرگه جدید فرصتی در دست دارد تا عملکرد شورای ملی و رعایت تدابیر ضد فساد در آن را بهبود بخشد. محکومیت یک عضو پارلمان از سوی مرکز عدلی و قضایی برای اولین بار شاید راه را برای پاسخگویی بیشتری هموار سازد.»

در این گزارش آمده که جایگاه افغانستان در فهرست کشورهای آلوده به فساد سازمان بین المللی شفافیت از رتبه ۱۷۷ در سال ۲۰۱۷، به رتبه ۱۷۲ در سال ۲۰۱۸ از میان ۱۸۰ کشور ارتقا یافت که نشان دهنده اندکی بهبود در این راستا میباشد.

دفتر ملل متحد در کابل گفته است که به پشتی بانی از افغانستان در جهت تطبیق مکلفیت هایش در مطابقت با کنوانسیون ملل متحد علیه فساد اداری - افغانستان در سال ۲۰۰۸ آن را پذیرفت - متعهد باقی میماند.

کنوانسیون ملل متحد علیه فساد اداری یگانه وسیله الزامی برای مبارزه با فساد در جهان است. روش جامع این کنوانسیون و مشخصه های الزامی بیشتر ماده های آن، این سند را به وسیله ای منحصر به فرد برای رسیدگی به این معضل بدل می سازد. اکثریت کشورهای عضو سازمان ملل متحد، عضویت این کنوانسیون را دارند.